

# Klassikere endevidt

## Teater

Noe av det spennende med en teaterfestival er å se mangfoldet i dagens scenekunst. Årets Oslo Internasjonale Teaterfestival viser oss noe av bredden i britisk, russisk og norsk teater – fra tradisjonell psykologisk realisme på det mest subtile til surrealistisk eksperimentering. Det sistnevnte representert av Bak-truppen Teater fra Bergen, som har satt Ibsen på plakaten og søkelyset på de dypere liggende konflikter mellom menneske og omgivende natur.

### Brecht

Ilkholm Teater fra Tasjkent i Usbekistan har også en klassiker på plakaten – Bertold Brecht. Nå gjelder det hans mindre kjente farse «Småborgerbryllup» fra 1923. Den ligger godt til rette både for sovjetisk teater – i denne farsen ligger Brecht nemlig nær Anton Pavlovitsj Tsjekhov på sitt mest burleske – og for vår tid. For her blottstiller Brecht det nyrike snobberi, som viser seg å være et meget tynt ferniss over mindre urbane karaktertrekk. Det skal ikke mer enn

litt alkohol under en bryllupsfeiring til for å fjerne den.

### Dommedag

Mens Bak-truppen har iatt seg inspirere av en Ibsen-tekst og har skapt sin egen nye versjon, er Ilkholm langt mer teksttro. Ilkholms sjef, instruktøren Mark Weil – som er utdannet i Leningrad og har samarbeidet med blant andre Kama Ginka – skaper sammen med sine skuespillere en klassisk burlesk oppsetning som balanser mellom realisme og karrikatur. Det nyskapende ved denne oppsetning er den dommedagsvisjon de legger inn i sluttscenen ved å vri den i retning av slutten på Nikolaj Gogols «Revisoren». Slik blir Brechts farse et møte med en kultur foran sin undergang. Det er både frodig og skremmende teater.

### Vrengebilde

I Bak-truppens «Når vi døde våkner» møter vi en kultur som er gått under – og som i beste fall er i ferd med å våkne. Men det betyr langt fra at dette dreier seg om søvning teater! Selv ikke Charles Marowitz har vært mer rebelsk mot Ibsen enn Bak-truppen her er. På det



*Bak-truppen viste sin versjon av alltid aktuelle Henrik Ibsens siste stykke «Når vi døde våkner» igår kveld og også ikveld, i Scenehuset.*

ytre plan dreier det seg om en totalt endret tekstversjon, et slags spøkefullt vrengebilde.

### Surrealistisk

I virkeligheten er det en surrealistisk parafase over mesterens oppgjør med kunstnerrollen, med kollisjonen mellom kultur og natur. Denne versjonen er i en stil som er mer buffo-preget enn Dario Fos teater. Men den har også et indre alvor som

slår en rett i solar plexus og trekker en med. Beundringsverdige er den gjennomarbeidede presisjon på alle plan.

### Opprører

Den tilsynelatende uærbødighet overfor en klassiker representerer av og til den største ærbødighet. Ikke minst var Ibsen en opprører! En slik versjon burde få ham til å våkne i sin grav.

Steinar Wiik



Foto- og filmapparater, fremvisere og utstyr av alle slag, fra det enkleste til det mest avanserte, selges og kjøpes på «Norges største markeds plass». Nytt og brukt.

## Aftenposten

30. aug. 1990.